

Τελετή Βράβευσης
10^{ου} Παγκύπριου Διαγωνισμού Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας
και Γραμματείας για μαθητές και μαθήτριες
Β΄ Λυκείου Κατεύθυνσης
Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης – ΥΠΑΝ

Παρασκευή, 29 Μαΐου 2026, 9.30-10.30 π.μ.
Γραφείο Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο

Έντιμε κύριε Ευρωβουλευτή

Σεβαστή κυρία επικεφαλής του Γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο,

Αξιότιμη κυρία Επιθεωρήτρια φιλολογικών μαθημάτων,

Έντιμη κυρία διευθύντρια,

Αγαπητοί εκπαιδευτικοί,

Αγαπητοί γονείς,

Αγαπητοί συμμαθητές/ τριες,

Κυρίες και κύριοι,

Με ιδιαίτερη συγκίνηση και βαθιά ευγνωμοσύνη βρίσκομαι σήμερα ενώπιόν σας για να παραλάβω αυτή την τιμητική διάκριση. Η τιμή αυτή αποτελεί ασφαλώς μια σημαντική προσωπική στιγμή· ωστόσο, η μεγαλύτερη ανταμοιβή υπήρξε η ευκαιρία να προσεγγίσω ένα από τα σημαντικότερα κείμενα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, τον «Ευαγόρα» του Ισοκράτη και να ανακαλύψω μέσα από αυτό τη διαχρονική δύναμη της αρχαίας ελληνικής παιδείας. Ο Ισοκράτης δεν συνέγραψε απλώς ένα εγκώμιο προς έναν σπουδαίο βασιλιά της Κύπρου. Δημιούργησε ένα πρότυπο ανθρώπου και ηγέτη, το οποίο υπερβαίνει τα όρια της εποχής του και εξακολουθεί να εμπνέει ακόμη και σήμερα. Μέσα από τη μορφή του Ευαγόρα, προβάλλεται ένας ηγέτης που δεν στηρίζει το κύρος του στη δύναμη, στον πλούτο ή στην καταγωγή του, αλλά στην αρετή, στη δικαιοσύνη, στη φρόνηση και στην αίσθηση του καθήκοντος.

Από όλα τα σημεία του έργου, εκείνο που με εντυπωσίασε περισσότερο είναι η φράση με την οποία ο Ισοκράτης χαρακτηρίζει τη διακυβέρνηση του Ευαγόρα: **«όσῳς καὶ δικαίως λαβεῖν την ἀρχήν»**. Πρόκειται για μια διατύπωση σύντομη αλλά εξαιρετικά πυκνή σε νοήματα. Ο Ευαγόρας ασκεί την εξουσία του με σεβασμό προς τις ηθικές αρχές και με

αίσθημα δικαιοσύνης απέναντι στους πολίτες του. Δεν αντιμετωπίζει την εξουσία ως μέσο προσωπικής προβολής, αλλά ως λειτούργημα και ευθύνη.

Η μελέτη αυτού του έργου με οδήγησε σε έναν ευρύτερο προβληματισμό. Ποιες είναι άραγε οι αρετές που θα αποτελούσαν έμπνευση για έναν σύγχρονο Ευρωπαίο πολιτικό; Ποια στοιχεία του Ευαγόρα θα μπορούσαν να αποτελέσουν πρότυπο για τους ηγέτες του 21ου αιώνα; Πρώτα απ' όλα ένας σύγχρονος ηγέτης οφείλει να είναι δίκαιος. Σε μια εποχή κατά την οποία οι κοινωνικές ανισότητες διευρύνονται και πολλοί πολίτες αισθάνονται απομακρυσμένοι από τα κέντρα λήψης αποφάσεων, η δικαιοσύνη δεν αποτελεί απλώς πολιτική αρετή· αποτελεί θεμέλιο της κοινωνικής συνοχής και της δημοκρατικής νομιμοποίησης. Εξίσου απαραίτητη είναι η **σωφροσύνη**. Ο Ισοκράτης επαινεί τον Ευαγόρα όχι μόνο για τα επιτεύγματά του, αλλά και για την εγκράτεια και το μέτρο που τον χαρακτήριζαν. Στη σύγχρονη πολιτική πραγματικότητα, όπου η υπερβολή, ο λαϊκισμός και η επιδίωξη του πρόσκαιρου εντυπωσιασμού συχνά κυριαρχούν, η σωφροσύνη αποκτά ιδιαίτερη αξία. Ο πραγματικός ηγέτης δεν παρασύρεται από το πάθος της εξουσίας ούτε από τη δημοφιλία της στιγμής· ενεργεί με γνώμονα το μακροπρόθεσμο συμφέρον της κοινωνίας.

Ιδιαίτερα σημαντική θεωρώ επίσης τη **μεγαλοφροσύνη**, την οποία ο Ισοκράτης αποδίδει στον Ευαγόρα. Η μεγαλοφροσύνη δεν είναι αλαζονεία· είναι η ικανότητα να θέτει κανείς υψηλούς στόχους για το κοινό καλό, χωρίς να υποτάσσει τα πάντα στο προσωπικό του συμφέρον. Στον σύγχρονο ευρωπαϊκό χώρο, όπου συχνά κυριαρχούν η πόλωση και οι μικροπολιτικές αντιπαραθέσεις, η μεγαλοφροσύνη θα μπορούσε να μεταφραστεί σε πνεύμα συνεργασίας, αλληλεγγύης και κοινής ευθύνης απέναντι στις μεγάλες προκλήσεις της εποχής.

Όμως ίσως το σημαντικότερο δίδαγμα που αποκόμισα από τον «Ευαγόρα» είναι η βαθιά σύνδεση ανάμεσα στην **παιδεία και την ηγεσία**. Ο Ισοκράτης πίστευε ότι η αληθινή παιδεία δεν καλλιεργεί μόνο τον νου, αλλά και τον χαρακτήρα. Διαμορφώνει πολίτες ικανούς να σκέφτονται κριτικά, να σέβονται τον διάλογο, να υπηρετούν το κοινό συμφέρον και να αναλαμβάνουν υπεύθυνα τον ρόλο τους μέσα στην κοινωνία.

Αυτό ακριβώς είναι, κατά τη γνώμη μου, το μήνυμα που καθιστά το έργο τόσο επίκαιρο. Σε μια εποχή κατά την οποία η Ευρώπη αναζητεί νέους προσανατολισμούς και οι δημοκρατίες μας δοκιμάζονται από σύνθετες προκλήσεις, η επιστροφή στις αξίες που προβάλλει ο Ισοκράτης δεν αποτελεί νοσταλγία για το παρελθόν, αλλά αναγκαία προϋπόθεση για το μέλλον. Ο Ευαγόρας μάς υπενθυμίζει ότι η πραγματική ηγεσία δεν

μετριέται από τη δύναμη που ασκεί κάποιος πάνω στους άλλους, αλλά από την εμπιστοσύνη που εμπνέει. Δεν κρίνεται από τα αξιώματα που κατέχει, αλλά από το ήθος με το οποίο τα υπηρετεί. Και δεν κατακτάται με την επιβολή, αλλά με την αρετή.

Σε προσωπικό επίπεδο, η ενασχόλησή μου με τον Ισοκράτους «Ευαγόρα» υπήρξε μια εμπειρία που ξεπέρασε τα όρια της σχολικής μελέτης. Μέσα από την πορεία του ήρωα συνειδητοποίησα ότι η αληθινή πρόοδος δεν είναι αποτέλεσμα στιγμιαίων επιτυχιών, αλλά καρπός επίμονης προσπάθειας, αυτοπειθαρχίας και προσήλωσης σε υψηλούς στόχους. Ο Ευαγόρας με δίδαξε να αντιμετωπίζω τις δυσκολίες όχι ως εμπόδια που ανακόπτουν την πορεία μου, αλλά ως ευκαιρίες για προσωπική καλλιέργεια και υπέρβαση. Παράλληλα, με βοήθησε να αντιληφθώ βαθύτερα την αξία της ταπεινότητας, της ευθύνης και της συνέπειας ανάμεσα στα λόγια και στις πράξεις. Αισθάνομαι ότι η γνωριμία μου με αυτό το έργο ενίσχυσε την πίστη μου στη δύναμη της παιδείας και της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, αλλά και στην ανάγκη να θέτουμε την αρετή ως πυξίδα των επιλογών μας.

Κλείνοντας, θα ήθελα να εκφράσω τις θερμότερες ευχαριστίες μου προς το Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο και την Ομάδα Αναλυτικού Προγράμματος Αρχαίων Ελληνικών για τη διοργάνωση και υποστήριξη του εν λόγω διαγωνισμού. Ευχαριστώ, επίσης, θερμά τη διεύθυνση του σχολείου μου Λυκείου Αγίου Νεοφύτου. Ιδιαίτερες ευχαριστίες στην καθηγήτρια των Αρχαίων Ελληνικών μου, κυρία Αγγέλα Αντωνίου, η οποία με παρότρυνε να συμμετάσχω σε αυτόν τον διαγωνισμό και με στήριξε ουσιαστικά, μεταδίδοντας μου τις γνώσεις και την αγάπη της για το μάθημα. Μέσα από τα αρχαία ελληνικά κείμενα δεν γνωρίζουμε μόνο το παρελθόν μας· ανακαλύπτουμε αξίες που μπορούν να φωτίσουν το παρόν και να καθοδηγήσουν ως φωτεινός φάρος το μέλλον μας. Γιατί τα μεγάλα έργα της αρχαιότητας δεν είναι μνημεία ενός κόσμου που χάθηκε. Είναι ζωντανές φωνές που εξακολουθούν να μας διδάσκουν πώς να γινόμαστε καλύτεροι άνθρωποι, καλύτεροι πολίτες, ικανοί να οικοδομήσουμε καλύτερες κοινωνίες.

Σας ευχαριστώ θερμά.